

PROTOKOLL
fra
møtet i Omsetningsrådet
mandag 20. mars kl 1215

(Møte nr 1 2000)

Møtet vart sett kl 1215

Til stades: Sigurd Verdal, Helge Aske (for Steinar Hauge), Kirsten Indgjerd Værdal, Svein Kostveit, Torbjørn R. Skjerve, Gabriel Joa, Oddmund Østebø, Knut Djønne (for Oddrun Hokland), Bodhild Fisknes (for Tore Chr. Malterud), Øyvind Bergstrøm, Johnny Hagen, Knut-Ole Brynildsen, Ole Festad Lund og Odd Harald Nordsveen

Forfall: Steinar Hauge, Oddrun Hokland, Jostein Frøyland og Tore Chr. Malterud
Torbjørn Skjerve forlot møtet før avstemming i sak 6

Leiaren fastslo at møtet kunne gjere vedtak.

1. DAGSORDEN

Vedtak:

Dagsorden vert godkjent utan merknader.

2. GODKJENNING AV PROTOKOLL

Vedtak:

Protokoll fra møtet i Omsetningsrådet 29.11.1999 vert godkjent.

Innhald protokoll:

3. Avvikling av Gartnerhallens anlegg i Arendal S. 3
4. Overdragelse av A.L Gartnerhallens lager og pakkeri i Stjørdal til Stjørdal Produsentlag A/L S. 4
5. Fremtidig organisering av Opplysningskontoret for frukt og grønnsaker S. 5
6. Administreringa av marknadsreguleringa i grøntsektoren S. 7
7. Faglige tiltak og opplysningsarbeid – Budsjett Landbruks-
samvirkets Felleskontor 2000 S. 10
8. Markedsregulering i kjøttsektoren – Satser for 1999/2000 S. 14
9. Avsetningstiltak – Endring av nærmere bestemmelser for
forsyningsplikten S. 17
10. Markedsregulering i melkesektoren – Endring av nærmere
bestemmelser for markedsregulators mottaksplikt innenfor
melkesektoren S. 22
11. Skjønnsmessig fastsetjing av avgifter på direktesal av egg for 1998 S. 26

3. AVVIKLING AV GARTNERHALLENS ANLEGG I ARENDAL

Gartnerhallen meddeler i brev av 22.11.1999 at anlegget i Arendal er avviklet som reguleringsanlegg og solgt i mai 1999. I brev av 01.12.1999 blir salgsprisen oppgitt å være 4.500.000 kroner. Omsetningsrådet skal ta stilling til eventuell tilbakebetaling av tilskudd som er gitt til anlegget. Jfr. retningslinjene for tilbakebetaling av tilskudd bevilget til reguleringsanlegg av 21.05.1979 med tillegg av 27.11.1991.

Til anlegget ble det i Omsetningsrådets møte 15.03.1979 gitt 300.000 kroner i tilskudd til ombygging. Av sluttregnskapet som ble behandlet i Omsetningsrådets møte 29.01.1981, framgår ikke fordeling av utgiftene mellom utstyr og bygning. Fordelingen må i stedet fastsettes på bakgrunn av kalkylen for ombyggingen, noe som gir en utstyrsandel på ca. 25 %.

Omsetningsrådet bevilget 1.400.000 kroner i møtet 11.03.1992 til utbygging og modernisering av anlegget. I Omsetningsrådets møte 30.11.1993 ble sluttregnskapet godkjent, og av dette framgår det at kostnadene ved utstyr utgjorde ca. 25 % av investeringen.

Det er i tillegg gitt tilskudd til anlegget før 1954, men disse er nedskrevet.

Ut fra opplysninger ovenfor og avskrivningstider på 30 år for bygning og 10 år for teknisk utstyr, gir dette et ikke nedskrevet resttilskudd av tilskuddet gitt i 1992 på 805.000 kroner for bygningsdelen og 105.000 kroner for maskiner og utstyr. Av tilskuddet som ble gitt i 1979 utgjør resttilskuddet 75.000 kroner.

Ved avvikling av anlegg skal en vurdere om salgsverdien er lav, rimelig eller høy i forhold til "antatt avhendelsesverdi", jfr. retningslinjene pkt III. Fremskrevet investeringsverdi er 13,3 mill kroner i 1999. Salgssummen er på 4.500.000 kroner, og beløpet utgjør 33 % av fremskrevne investeringer og blir regnet for en rimelig salgspris. Ikke nedskrevne tilskudd skal da kreves tilbakebetalt.

Vedtak:

Med hjemmel i Omsetningsrådet sitt vedtak av 21.5.1979 om «Tilbakebetaling av tilskudd bevilget til reguleringsanlegg» gjør Omsetningsrådet følgende vedtak:

Av midler stilt til disposisjon fra jordbruksavtalen til reguleringsanlegg skal det betales tilbake 985.000 kroner av tilskudd gitt til Gartnerhallens anlegg i Arendal. Midlene bokføres som tilbakeførte bevilgninger til reguleringsanlegg.

4. OVERDRAGING AV A.L GARTNERHALLENS LAGER OG PAKKERI I STJØRDAL TIL STJØRDAL PRODUSENTLAG A/L

Gartnerhallen meddeler i brev av 16.06.1998 at anlegget i Stjørdal er overdratt til Stjørdal Produsentlag A/L fra 01.07.1998. De ber om at produsentlaget kan overta tilskuddene med de medfølgende forpliktelser som er gitt av Landbruksdepartementet og Omsetningsrådet.

Flere anlegg har blitt overført fra Gartnerhallen til produsentlag de siste 10 årene uten at det har utløst krav om tilbakebetaling. Det er en forutsetning at det produsentlaget som overtar, fullt ut oppfyller de kravene som blir stilt for å kunne få tilskudd til reguleringsanlegg. Disse kravene er nedfelt i Omsetningsrådets vedtak av 26.06.1979 om lån og tilskudd til bygg og anlegg utenom organisasjonene. Dette følger vedlagt

I søknaden fra Gartnerhallen er det vedlagt en erklæring der det framgår at Stjørdal Produsentlag vil opprettholde sitt medlemskap i Gartnerhallen, og at leveransene av medlemmenes varer fremdeles vil gå til Gartnerhallen etter avtale som til enhver tid gjelder. Stjørdal Produsentlag AL tar også over pliktene som er knyttet til tilskuddene fra Omsetningsrådet og Landbruksdepartementet.

Samarbeidsavtalen tilfredsstiller de kravene som må stilles for å kunne godkjenne en overdragelse uten at det utløser krav om tilbakebetaling av tilskudd. Gartnerhallen plikter å orientere Omsetningsrådet dersom det skjer endringer i den inngåtte samarbeidsavtalen.

Kjøpesummen er fastsatt til 100.000 kroner, mens bokført verdi pr 31.12.1997 er kr 0.

Til anlegget ble det i Omsetningsrådets møte 14.10.1971 gitt 80.000 kroner i tilskudd. Budsjettet for byggekostnadene viser at maskiner og utstyr utgjorde 38 % av kostnadene. Omsetningsrådet bevilget 105.000 kroner i møtet 15.03.1978. Sluttoppgraden 19.03.1980 viser at 96 % av kostnadene var knyttet til bygningen.

Bevilgningen i 1971 og 1975 på til sammen 517.000 kroner til sorterings- og pakkeutstyr er gitt av Landbruksdepartementet. Tilskuddet ble i sin helhet brukt til utstyr og dermed avskrevet. Landbruksdepartementet bevilget 125.000 kroner i 1983, hvor vanlig fordeling på 75 % på bygning legges til grunn.

Gartnerhallen skal sende melding til Omsetningsrådet også om disse tilskuddene som er mottatt fra Landbruksdepartementet. I de tilfellene det gjelder overdragelse av anlegg er det Landbruksdepartementet som vurderer overføring av resttilskuddet til nye eiere. Landbruksdepartementet godkjenner i brev av 07.07.1999 at gjenværende ikke nedskrevet beløp av tidligere gitte tilskudd til anlegget i Stjørdal overføres til ny eier Stjørdal Produsentlag.

Omsetningsrådet vil vurdere eventuelt tilbakebetaling av tilskudd gitt til reguleringsanlegg i grøntsektoren i sammenheng med vurderingen av Gartnerhallens rolle som markedsregulator. Tilskuddene til de overførte anleggene må vurderes på linje med øvrige tilskudd som er gitt til anlegg som Gartnerhallen fremdeles er eier av.

Vedtak:

Med hjemmel i Omsetningsrådet sitt vedtak av 26.06.1979 om lån og tilskudd til bygg og anlegg utenom organisasjonene godkjenner Omsetningsrådet at A.L Gartnerhallens lager og pakkeri i Stjørdal overføres til Stjørdal Produsentlag A/L

Gartnerhallen plikter å orientere Omsetningsrådet om alle endringer i den inngåtte samarbeidsavtalen.

De plikter som følger av nedenfor nevnte tilskudd til anlegget overføres til Stjørdal Produsentlag A/L.

Bevilgningsdato	Finansieringskilde	Beløp i kroner
14.10.1971	Jordbruksavtale via Omsetningsrådet	80.000
15.03.1978	Jordbruksavtale via Omsetningsrådet	105.000
1983	Jordbruksavtale – Landbruksdepartementet	125.000

Omsetningsrådet vil vurdere eventuelt krav om tilbakebetaling av tilskudd gitt til anlegget i etterkant av vurderingen av Gartnerhallens rolle som markedsregulator.

5. FREMTIDIG ORGANISERING AV OPPLYSNINGSKONTORET FOR FRUKT OG GRØNNSAKER

Opplysningskontoret for frukt og grønnsaker (OFG) foreslår i brev av 11.01.2000 ny modell for organiseringen av OFG. I forbindelse med samordningen av den sentrale landbruksforvaltningen som vil medføre at Omsetningsrådets sekretariat blir en del av et statlig forvaltningsorgan, har vi i brev av 30.09.1999 bedt OFG om en vurdering av hvordan organiseringen av kontoret bør være. Dette følger vedlagt.

OFG er i dag administrativt underlagt Omsetningsrådet, som har arbeidsgiveransvaret og tilsetter daglig leder, og som godkjenner budsjett og regnskap for OFGs bruk av omsetningsavgiften, dels også andre midler over statsbudsjettet. Omsetningsrådet er øverste styringsorgan for kontoret, jf. vedtektene for OFG av 01.12.1992.

Omsetningsrådets sekretariat sin faglige uavhengige rolle vil fortsatt bli uendret. Sekretariatet for rådet, Statens landbruksforvaltning (SLF) forutsettes å utføre arbeidsoppgavene for rådet like lojalt og nøytralt i forhold til andre institusjoner som før. Når rådets rolle som arbeidsgiver for eget sekretariat opphører, vil det heller ikke være naturlig å opprettholde et eget arbeidsgiveransvar for OFG.

Det spesielle forhold ved OFG sin stilling i forhold til rådet sammenlignet med andre utøvende aktører i markedsreguleringen, er at selve arbeidsgiveransvaret er plassert i Omsetningsrådet. Selv om det er Omsetningsrådet som er arbeidsgiver, vil det i praksis være sekretariatet som i mange saker utøver dette ansvaret.

Det at en aktør i markedsreguleringen får sitt arbeidsgiveransvar forvaltet av et statlig forvaltningsorgan, vil være en spesiell situasjon. Dette var bakgrunnen for vårt brev av 30.09.1999. OFG har ikke vurdert behovet for en omlegging, men gått direkte på en diskusjon om mulige andre måter å organisere seg på. Muligheten for en stiftelse har vært luftet i ulike sammenhenger også tidligere, ut fra andre innfallsvinkler.

Forrige omorganisering av OFG skjedde i 1992. Ved jordbruksoppkjøret i 1992 var det knyttet en betingelse til en bevilgning på 7 mill kroner om at OFG skulle omorganiseres på en slike måte at alle de store grossistene deltok i kontorets opplegg. Omsetningsrådet tilbød seg etter hvert å ta over arbeidsgiveransvaret og var slik med på å utforme ny styringsmodell for OFG som de berørte parter kunne gi sin tilslutning til.

Styret i OFG har i forbindelse med Omsetningsrådets samordning diskutert mulige nye organisasjonsformer for OFG, og de foreslår for Omsetningsrådet at OFG omdannes til en stiftelse. En stiftelse karakteriseres ved at den er selveiende. Dette innebærer at ingen utenforstående eier stiftelsens formue og i kraft av eierposisjoner kan styre stiftelsen eller har rett til andel i stiftelsens overskudd. Dette skiller stiftelsen fra for eksempel aksjeselskap hvor aksjonærene styrer selskapet og har rett til andel av selskapets formue og overskudd.

OFG foreslår at styret sammensettes av 5 representanter fra produsentorganisasjoner og 4 representanter fra ulike grossister i tillegg til en representant fra Statens råd for helse og ernæring. Når de gjelder grunnkapital er det et krav til en stiftelse om et minimumsbeløp på 200.000 kroner. I forslag til vedtekter foreslås det at innskuddet fordeles likt mellom de organisasjoner som er med på opprettelsen.

Dersom OFG organiseres som en stiftelse, blir styret det øverst styrende organ, og styret vil ha det formelle arbeidsgiveransvaret for alt personale i OFG. Fylkesmannen har det økonomiske og juridiske kontrollansvaret. Når det gjelder kontroll med forvaltningen av offentlige midler, vil Riksrevisjonen til enhver tid ha innsynsrett.

I forhold til bruk av omsetningsavgiften er det, i følge OFG sitt brev av 11.01.2000, det reelle forholdet at OFG plikter å rapportere til Omsetningsrådet om budsjett, regnskap og årsmelding. Dette fremgår imidlertid ikke av forslaget til nye vedtekter for OFG. En stiftelse kan i følge brev fra advokatfirmaet Andersen m.fl. av 12.01.2000 ikke ha et organ utenfor stiftelsen som har en formalisert kontrollfunksjon. Et slikt organ ville i følge advokatfirmaet komme i konflikt med stiftelsens egenart som selveiende og med stiftelseslovens system.

Sekretariatets vurdering er at selv om ikke Omsetningsrådet har et kontrollansvar som er formalisert i OFGs vedtekter, medfører ikke dette at omsetningsavgiftsmidlene kan brukes uavhengig av Omsetningsrådets forutsetninger. Det vil som tidligere være Omsetningsrådet som har ansvaret for kontroll med bruken av omsetningsavgiftsmidlene. Omsetningsrådets betingelse for OFGs bruk av omsetningsavgiftsmidler vil også ved en nyorganisering være knyttet til vedtak i Omsetningsrådet om budsjett og regnskap for det enkelte år.

Det var landbruksministeren som i 1992 ga Omsetningsrådets sekretariat i oppdrag å finne en ny organisatorisk løsning for OFG. En beslutning om omorganisering vil derfor også naturlig ligge hos avtalepartene.

Ut fra en samlet vurdering vil sekretariatet foreslå at Omsetningsrådet overfor avtalepartene foreslår at OFG omdannes til en stiftelse.

Vedtak:

Omsetningsrådet foreslår for avtalepartene i årets jordbruksoppgjør at OFG omorganiseres som en stiftelse og med de vedtekter som OFG har foreslått i brev av 11.01.2000. Det presiseres at Omsetningsrådet stiller vilkår for tildeling av midler til opplysningsarbeid for frukt og grønnsaker og for den rapportering som skal skje om bruken av midlene.

6. ADMININSTRERINGA AV MARKNADSREGULERINGA I GRØNTSEKTOREN

Saka har tidlegare vore fremma for møte 19.3, 12.4, 11.11 og 29.11.1999. Innstillingane til AU-møta 12.4 og 29.11.1999 samlar det stoffet som er framlagt for Arbeidsutvalet. Utskrift av desse protokollane følger vedlagt.

Arbeidsutvalet gjorde i møte 29.11.1999 følgjande vedtak:

”Saken utsettes med sikte på å drøfte med GPS om det kan etableres et uavhengig administrativt apparat som tilfredsstillir Omsetningsrådets krav.”

Sekretariatet drøfta oppfølgjinga av vedtaket med representantar for Grøntprodusentenes Samarbeidsråd (GPS) i møte 6.12.1999. I møtet gjekk ein gjennom både aktuelle arbeidsoppgåver og ein del minimumskrav som må vere oppfylte for å imøtekomme aktuelle krav.

Sekretariatet meiner ein uavhengig organisasjon som skal forvalte midlar over statsbudsjettet og ha ansvar for kontroll og godkjenning av aktivitetar hos produsentar

og omsetningsledd må ha eit eige administrativt apparat. Eit slikt apparat må ha egne tilsette som har kompetanse til å sørge for at arbeidet vert gjort forsvarleg.

Det inneber at organisasjonen må etablerast som arbeidsgjevar, og at dei tilsette har ei tilstrekkeleg uavhengig stilling i forhold til andre aktørar i ansvarsområdet. Tilsette kan ikkje samtidig ha deltidsstillingar i andre organisasjonar som arbeider innafør verkeområdet for den aktuelle organisasjonen.

Tilsette må ha kompetanse til å sikre at arbeidet vert gjort tilfredsstillande. Dette treng ikkje å vere til hinder for at organisasjonen kjøper tenester, men kompetansen i GPS-administrasjonen må vere tilstrekkeleg til å kontrollere det arbeidet som vert gjort for organisasjonen. Kjøp av tenester må foregå på ein slik måte at det ikkje svekker tilliten til at arbeidet vert utført på ein uavhengig måte.

Ansvarsområdet vil liggje i skjæringspunktet mellom kunnskap om på den eine sida marknaden for frukt og poteter og på den andre sida økonomi og administrasjon. Det er tidlegare lagt til grunn at fruktlagerinspektøren bør bli tilbydd stilling i det organet som skal administrere tiltaka.

Gartnerhallen er bedne om å gi oppgåve over dei konkrete arbeidsoppgåvene som ligg til administreringa av dei gjenverande tiltaka. Dette er gitt i brev av 20.12.1999.

Gartnerhallen har avgrensa omtalen til avsetningstiltak, dvs. ikkje ansvaret for faglege tiltak og opplysningsarbeid. Dei omtalte krava ovanfor og Gartnerhallen sitt brev vart sendt til GPS 21.12.1999. Fristen for svar vart utvida til 1. februar, sidan det er tilstrekkeleg å ha innstilling frå Arbeidsutvalet klar i februarmøtet. Då kan Omsetningsrådet behandle saka i møtet 20. mars. Landbruksdepartementet ynskjer at saka er avklart før jordbruksoppgjeret i år.

GPS har gitt sitt svar i brev av 31.1.2000. I hovudsak seier dei seg villige til å innfri dei krava sekretariatet meiner må gjelde for ein slik organisasjon. Sekretariatet tek til etterretning at Arbeidsutvalet ynskjer å leggje administrasjonen av avsetningstiltaka til GPS. Ein slik organisasjon som omtalt over må vere etablert innan 1. juli; innan den fristen bør det vere realistisk å få tilsett uavhengige personar til å leie arbeidet og tilbydd fruktlagerinspektøren tilsvarende stilling som i Gartnerhallen i dag, sjølv om begge desse ikkje nødvendigvis vil vere på plass frå den datoen. Arbeidsutvalet bør få fullmakt til å foreta den endelege godkjenninga av GPS i forhold til dei krava som er stilt. Dette kan skje i eitt av møta i juni.

Norges Frukt- og Grønnsakgrossisters Forbund (NFGF) tek opp samansettinga i Samarbeidsrådet på nytt og foreslår at GPS erstattar Gartnerhallen i rådet, uansett om administreringa vert lagt til GPS eller Omsetningsrådet. NFGF har tidlegare foreslått at Norsk Gartnerforbund trer inn i Gartnerhallen sin plass. Sekretariatet vil foreslå at det vert oppretta eit samarbeidsråd samansett av Norsk Bonde- og Småbrukarlag, Norges Bondelag, NFGF, NKL og GPS.

I protokollen frå 12.4.1999 er det nemnt ein del andre ting som må takast stilling til:

- pris- og marknadsovervakinga som Gartnerhallen gjennomførte tidlegare vert overført til LPC
- retningslinene for avsetningstiltak må oppdaterast
- dei interne retningslinene for tilskot til faglege tiltak og opplysningsarbeid må oppdaterast
- Finansiering av FOU-tiltak kan skje direkte frå Omsetningsrådet
- Tilskota til Økern Torvhall og Stiftelsen Godt Norsk kan skje direkte frå Omsetningsrådet
- OFG si stilling må vurderast; vi viser til eiga sak om dette i møtet i lys av overføringa av sekretariatsfunksjonen for Omsetningsrådet til Statens landbruksforvaltning (SLF).

I tråd med dette, og sidan det ikkje lenger vil eksistere ein marknadsregulator i sektoren, foreslår vi at det er ansvaret for avsetningstiltaka som vert overført til GPS. Det er unødvendig å legge eit totalt ansvar for forvaltinga av omsetningsavgifter og statstilskot til andre organ enn Omsetningsrådet. Heller ikkje Gartnerhallen har i realiteten utøvd dette ansvaret dei siste åra. Det ville ikkje vere naturleg å gi dette organet ei overordna rolle i forhold til OFG. Det er heller ikkje nokon grunn til å formidle eventuelle tilskot til Økern Torvhall og Stiftelsen Godt Norsk gjennom andre organ når ordninga med ein ansvarleg marknadsregulator vert avvikla.

Ved avstemminga stemte Knut Djønne for slik formulering av avsnitt 2 i vedtaket: ”Omsetningsrådet vil gjennomføre tilbakebetaling av ikkje avskrivne tilskot ved sal eller utleige til andre formål”.

Vidare stemte Svein Kostveit, Knut Djønne, Øyvind Bergstrøm, Johnny Hagen, Knut-Ole Brynildsen og Oddmund Østebø for å oppretthalde Samarbeidsrådet.

Vedtak:

Med heimel i Stortinget si behandling av St prp nr 67 (1997-98) Jordbruksoppgjøret 1998, vedtek Omsetningsrådet at Gartnerhallen sitt ansvar for å administrere gjennomføringa av avsetningstiltaka i grøntsektoren vert ført over til Grøntprodusentenes Samarbeidsråd (GPS). Desse endringane vert iverksett frå 01.07.2000. Ansvaret for faglege tiltak og opplysningsarbeid vert overført til Omsetningsrådet.

Omsetningsrådet vil gjennomføre tilbakebetaling av ikkje avskrivne tilskot til reguleringsanlegg.

Omsetningsrådet vil leggje til grunn at resterande tilskot gitt til anlegg som pr. 31.12.1999 er eigd av lokale produsentlag, som ein hovudregel ikkje vil bli kravd tilbake. Det er eit vilkår at produsentlaget er organisert slik at berre lokale, aktive produsentar kan vere eigarar. Det er vidare eit vilkår at produsentlaget ikkje har tidsmessig uavgrensa bindingar til andre aktørar, eller at slike forhold er nedfelt i

vedtektene. Produsentlaget må årleg rapportere til Omsetningsrådet om kor vidt det er gjort endringar i vedtektene.

Tilskot som er gitt til anlegg som av Omsetningsrådet sitt sekretariat er godkjende som fruktlager, vil som ein hovudregel ikkje bli kravd tilbake så lenge det er marknadsregulering av frukt.

Omsetningsrådet legg vidare til grunn at ein ikkje gjennomfører krav om tilbakebetaling overfor anlegg der anslått restbeløp av samla gitte tilskot ikkje overstig 100.000 kroner.

Arbeidsutvalet får fullmakt til å godkjenne GPS i forhold til dei krava som er stilt før 01.07.2000.

For dette vedtaket stemte Sigurd Verdal, Helge Aske, Bodhild Fisknes, Gabriel Joa, Odd Harald Nordsveen, Ole Festad Lund og Kirsten Indgjerd Værdal.

7. FAGLIGE TILTAK OG OPPLYSNINGSARBEID - BUDSJETT LANDBRUKSSAMVIRKETS FELLESKONTOR 2000

Ved behandlingen den 29.11.1999 av budsjett for 2000 for fordeling av midler fra omsetningsavgiftene på kjøtt, egg og fjørfekjøtt, hagebruksprodukt og pelsdyrskinn gjorde Omsetningsrådet vedtak der det bl.a. heter:

"Fastsetting av tilskudd til Landbrukssamvirkets Felleskontor blir avgjort når budsjettet for kontoret for 2000 er vedtatt."

Budsjettet for Landbrukssamvirkets Felleskontor (LF) følger dagsorden som særskilt vedlegg.

Bakgrunnen for støtten til Landbrukssamvirkets Felleskontor er Omsetningsrådet sine retningslinjer for faglige tiltak av 25.9.91, punkt II, 5, der det heter:

"Midler fra omsetningsavgiften kan anvendes til dekning av deler av den kontingent som produsentorganisasjoner som representerer avgiftsbelagte produkter betaler til Landbrukssamvirkets Felleskontor. Andelen er oppad begrenset til et beløp som tilsvarer vedkommende organisasjons bidrag til de av Landbrukssamvirkets Felleskontors tiltak som kvalifiserer til finansiering av midler fra omsetningsavgiften."

Den 27.11.91 gjorde Omsetningsrådet dette vedtaket som også fastlegger premisser for gjennomgangen i år:

"Omsetningsrådet har gått gjennom Landbrukssamvirkets Felleskontors budsjett for 1991. Fra og med 1992 vil Omsetningsrådet legge til grunn prinsippene i sekretariatets notat av 1.10.91 ved vurdering av støtte til aktiviteter i Landbrukssamvirkets Felleskontor med de endringer som måtte følge ved behandling i Omsetningsrådet."

I notatet av 1.10.91, som lå til grunn for vedtaket klargjorde en vilkårene for at Omsetningsrådet skal refundere omsetningsorganisasjonene sine kostnader med LF:

- Aktiviteten må falle inn under formålet med Omsetningslova som er å fremme omsetningen av jordbruksvarer innenfor lovens produktavgrensning.
- Aktiviteten må være en så sterkt prioritert oppgave at det kan forsvares å ta inn avgiftsmidler fra alle produsenter for å finansiere oppgaven.

En konkluderte med at de viktigste støtteverdige oppgavene er

- prognosearbeid,
- opplæring av tillitsvalgte og
- produktrettet informasjon.

Den delen av organisasjonene sin kontingent til LF som ikke blir dekket over omsetningsavgiften, dekker organisasjonene selv i samsvar med vedtatt budsjett for LF.

Budsjett 2000

Felleskontorets oppgaver og organisering er gjennomgått i 1999. Det er inngått en avtale mellom samvirkeorganisasjonene i landbruket om Landbrukssamvirkets Felleskontor. Målsetningen med de nye avtalene og den nye organiseringen av LF kan sammenfattes i tre hovedpunkter.

- LFs styre og råd skal være et strategisk forum for samvirkeorganisasjonene
- LF skal ha en klarere profil som interesseorganisasjon for samvirkeorganisasjonene.
- LF skal aktivt videreutvikle egen kompetanse på samvirke som organisasjons- og forretningsform.

Budsjettet er presentert med hovedvekt på oppgaver og oppgaveløsning, mens den avdelingsvise budsjettpresentasjonen er tonet ned.

Budsjettet for 2000 har en ramme på 22.486.000 kroner mot 19.310.000 kroner for 1999. Samlet beløp som skal utlignes på samvirkeorganisasjonene er 17.263.000

kroner, mot 15.825.000 kroner for 1999. Resten av de budsjetterte inntektene er kurs- og arrangementsinntekter, tilskudd fra andre organisasjoner, honorar o.l.

Spørsmålet om dekning av Gartnerhallen sin kontingent bør vurderes på ny når organisasjonen sin rolle i markedsreguleringen er avklart. Vi foreslår at Norges Pelsdyrslag (NPA) for senere budsjettbehandling ikke inngår i organisasjonenes fordeling av støtte til LF, siden NPAs beløp er marginalt, kr 14.000 for 2000.

Faglig - økonomisk avdeling

Faglig-økonomisk avdeling har en samlet økning i nettokostnader på 3,4 %. Kostnadene ved prognosearbeidet er økt med 50.000 kroner, eller 5 % i forhold til budsjettet for 1999.

Arbeidet med prognoser utgjør 1,5 årsverk, og som tidligere blir det foreslått dekket 100 % av arbeidet med prognoser.

Opplæringsavdelingen

Omsetningsavgiften dekker kurs for tillitsvalgte og temakonferansen for de fem organisasjonene som får deler av kontingenten dekket, i forhold til disse organisasjonene sin deltagelse av totalt deltakerantall på disse arrangementene. I tillegg dekker omsetningsavgiften en andel av generelle nettokostnader som tilsvarer den andelen de faglige aktivitetene utgjør av totalaktiviteten ved avdelingen, og andel kursdeltakere fra de fem organisasjonene. Vi foreslår at tilskuddsandelen fastsettes etter de samme kriterier som tidligere.

Informasjonsavdelingen

Nettokostnadene med årboken er redusert med 8000 kroner som utgjør 2 %. "Årboka" er tidligere definert som støtteverdig ut fra våre organisasjoner sin andel av abonnementstallet. For 2000 foreslår vi, som for tidligere år, å dekke 25 % av kostnadene. Støtten til årboka blir dermed 83.000 kroner.

Omsetningsavgiften har dekket kostnadene ved produktrettet PR i forhold til hvor relevante de ulike tiltakene i avdelingen har vært i forhold til fellesfinansiering. I årets budsjett inngår ikke lenger posten produktrettet informasjon. En post med tilsvarende kontonummer kalles "Matfaglig informasjon". I telefonsamtale med LF ble det opplyst at denne posten ikke lenger er spesifisert på ulike aktiviteter. Sekretariatet har ikke hatt tid til å vurdere konsekvensene av endringene i budsjettet, og vi foreslår at støtten til de aktiviteter som tidligere var en del av produktrettet PR, opprettholdes på samme nivå som for 1999, dvs 346.100 kroner.

Generelle administrasjonsutgifter

Administrasjonen har redusert nettokostnadene med 12 % til 2.606.400 kroner. Ved å

bruke de samme prinsippene som tidligere, gir det en dekning av generell administrasjon på 448.200 kroner, mot 626.300 kroner i 1999.

Samlet sum for dekning frå omsetningsavgiftene

Det er forutsatt at Omsetningsrådet ikke dekker mer enn organisasjonene sin andel av budsjettet. Samlet sum for dekning utgjør 2.478.700 kroner mot 2.914.700 kroner for 1999. Dette utgjør 18 % av den delen av LF sitt budsjett som blir fordelt på de fem organisasjonene.

Norske Meierier sin andel av kontingenten

Tidligere ga omsetningsavgiften på melk et årlig beløp på om lag 17 mill. kroner. Dette beløpet ble disponert fullt ut i forbindelse med fordelingen av ordinært budsjett i november. Dette innebar at Norske Meierier sin kontingent til LF tidligere fullt ut ble dekket av Norske Meieriers egne midler. Norske Meierier har hittil ikke bedt om å få dekket denne kontingenten.

Budsjettbehandlingen framover

Med bakgrunn i omorganiseringen av LF og deres planer i forhold til å endre framtidige budsjettoppsett jf. produktrettet PR, foreslår vi at det foretas en vurdering av muligheten for å innarbeide støtten til LF i organisasjonenes ordinære budsjett for faglige tiltak og opplysningsvirksomhet. Sekretariatet ser det som prinsipielt mer riktig at organisasjonene selv tar stilling til nivået på støtten til LF. Den dobbelte saksbehandlingen i forhold til budsjettene for faglige tiltak vil unngås dersom støtten inngår i det ordinære budsjettet.

Vedtak:

Med hjemmel i «Interne retningslinjer for anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet», fastsatt av Omsetningsrådet 25. september 1991, pkt II, 5, gjør Omsetningsrådet følgende vedtak:

Budsjettene for 2000 for bruk av midler fra omsetningsavgiftene blir endret som følger:

Budsjettet for kjøttsektoren:

Til dekning av kontingenten til Landbrukssamvirkets Felleskontor føres det opp 966.000 kroner. Sluttsummen i budsjettet økes tilsvarende til 93.576.000 kroner.

Budsjettet for egg- og fjørfesektoren:

På budsjettet for faglig virksomhet blir det ført opp 273.000 kroner til dekning av kontingent til Landbrukssamvirkets Felleskontor. Sluttsummen i budsjettet økes med samme beløp til 28.414.000 kroner.

Budsjettet for hagebrukssektoren:

Til Landbrukssamvirkets Felleskontor blir det ført opp 76.000 kroner. Sluttsummen i budsjettet økes med samme beløp til 14.226.000 kroner.

Budsjettet for pelsskinnsektoren:

På posten - Kontingent Landbrukssamvirkets Felleskontor - blir det ført opp 14.000 kroner. Sluttsummen i budsjettet blir økt tilsvarende til 3.714.000 kroner.

Framtidig budsjettbehandling

Det foretas en vurdering av muligheten for å innarbeide støtten til Landbrukssamvirkets Felleskontor i organisasjonenes ordinære budsjett for faglige tiltak og opplysningsvirksomhet.

8. MARKEDSREGULERING I KJØTTSEKTOREN - SATSER FOR 1999/2000

Norsk Kjøtt foreslår i brev av 17.12.1999 justering av satsene for markedsregulering i kjøttsektoren for avtaleåret 1999/2000.

Prinsippene for godtgjørelsen til pallehold for kommende tre-års periode ble fastsatt av Omsetningsrådet 19.10.98. Godtgjørelsen blir gitt for dekning av kapitalbinding av 24.100 paller til en innkjøpspris på kr 1.000 pr stk og med den rente som er lagt til grunn for kapitalbinding i øvrige satser i markedsreguleringen.

Norsk Kjøtt foreslår å øke satsene for lagringsgodtgjørelse med 1 øre til 23 øre pr kg pr måned. De to siste årene har Norsk Kjøtt bedt om en økning av denne satsen på 2 øre pr kg, men satsen har ikke blitt justert av Omsetningsrådet. Satsen på 22 øre har vært uendret fra 1994. I forbindelse med saksbehandlingen i fjor ble Norsk Kjøtt bedt om å dokumentere økte lagringskostnader og det ble gitt mulighet til å justere satsen for første halvår 1999. Det ble imidlertid ikke sendt søknad om økning av satsen, og de uttaler i årets søknad at det har vist seg vanskelig å dokumentere behovet for økningen.

Det framgår av søknaden at det er med bakgrunn i at lagrene antas å bli betydelig høyere i 2. halvår 1999 og 1. halvår 2000 og derav økt behov for leie av eksterne lagre, som bidrar til de antatte økte kostnader. I 2. halvår 1999 har det blitt eksportert betydelige mengder kjøtt, slik at det må være antatt høye lagertall for 1. halvår 2000 som kan gi behov for økt godtgjørelse.

Ved behandlingen av satsene for 1997/1998 framgikk det av bakgrunnsmateriale fra Norsk Kjøtt at prisen for lagerleie ved eksterne fryserier i det alt vesentlige lå på eller

under godkjent sats. Sekretariatet foreslår at satsen på 22 øre opprettholdes, men med mulighet for å øke satsen for 1. halvår 2000 dersom kostnadene dokumenteres.

Satsene for emballering er foreslått økt med 5 øre pr kg til 44 øre pr kg. Dette er med bakgrunn i at beregnet innfrysingsbehovet endres til relativt sett mindre storfe og mer lam. I fjor ble satsen redusert med 8 øre etter forslag fra Norsk Kjøtt hvor begrunnelsen var at mindre lam skulle emballeres, slik at satsen fortsatt vil være 3 øre lavere enn for 2 år siden.

Satsen for svinn når det gjelder helt slakt er med bakgrunn i en regnefeil korrigert fra 40,9 øre til 40,1 øre pr kg.

Norsk Kjøtt sin søknad om justering av satsene er for satsene håndterings-godtgjørelse og innfrysingsgodtgjørelse basert på en inflasjonsjustering. Det er ikke i løpet av den siste 5-års perioden foretatt en gjennomgang av grunnlaget for disse satsene. En korrigering for inflasjon er over tid ikke tilstrekkelig som begrunnelse for å øke satsene. Når det gjelder omsetningsgodtgjørelsen ble det av sekretariatet foretatt en vurdering av denne i forbindelse med fastsetting av satsene for 1997/98. Sekretariatet vil be om at Norsk Kjøtt i forbindelse med forslaget til nye satser for 2000/2001 foretar en vurdering av grunnlaget for satsene for håndteringsgodt-gjørelsen og innfrysingsgodtgjørelsen.

Rentenivået er redusert i forhold til 1. halvår 1999 hvor renten i markedsreguleringen var 7,5 %. Den sammenvæide rentesatsen i markedsreguleringen for 2. halvår 1999 blir, med tillegg av 0,2 % for bruk av egenkapital, 6,7 %.

Vedtak:

Med hjemmel i punkt IX i retningslinjene for markedsregulering i kjøttsektoren blir det fastsatt følgende satser for 1999/2000:

SATSER FOR MARKEDSREGULERING KJØTT - øre pr kg

Pkt III, B 1 – Innfrysing

		Tidligere sats:
-	Rund vare:	
	Innfrysing	44,6 øre pr kg (43,7)
	Handteringskostnader ved fryseriene	54,4 øre pr kg (53,3)
	Emballering	44,0 øre pr kg (39,0)
	Svinn 1,3 %	40,1 øre pr kg (44,1)
		<hr/>
		183,1 øre pr kg (180,1)

Nedskåret vare og innmat:

Håndteringskostnader ved fryseriene	54,4 øre pr kg	(53,3)
Svinn 0,1 %	3,1 øre pr kg	(3,4)
	57,5 øre pr kg	(56,7)

Pkt III, B 2 – Overføringer

Håndteringskostnader ved fryseriene	54,4 øre pr kg	(53,3)
-------------------------------------	----------------	--------

Pkt III, C 1 – Fryselagring

Fryselagring	22,0 øre pr kg	(22,0)
Rentetap (2. halvår 1999)	6,7 prosent	(7,5%)

Pkt III, C 2 - Pallehold (2. halvår 1999)	807 000 kroner	(904 000)
---	----------------	-----------

Pkt III, D 2 - Omsetning fryselagret vare

	Leveranser gjennom hall	
Levering av heilt slakt i Sør-Norge	0,84 kr pr kg	(0,84)
Levering av heilt slakt i Nord-Norge	1,37 kr pr kg	(1,37)
Levering av skoren vare i Sør-Norge	0,44 kr pr kg	(0,44)
Levering av skoren vare i Nord-Norge	0,97 kr pr kg	(0,97)
	Direkte leveransar	
Levering av heilt slakt i Sør-Norge	0,25 kr pr kg	(0,25)
Levering av heilt slakt i Nord-Norge	0,35 kr pr kg	(0,35)
Levering av skoren vare i Sør-Norge	0,25 kr pr kg	(0,25)
Levering av skoren vare i Nord-Norge	0,35 kr pr kg	(0,35)

9. AVSETNINGSTILTAK - ENDRING AV NÆRMERE BESTEMMELSER FOR FORSYNINGSPLIKTEN

Ny markedsordning for melk trådte i kraft 1.7.97. Til denne ordningen ble det vedtatt ”Retningslinjer for bevilgninger til reguleringstiltak innenfor melkesektoren”. Videre ble det i Omsetningsrådet 13.5.97 med hjemmel i artikkel XI i retningslinjene vedtatt ”Nærmere bestemmelser for markedsregulators forsyningsplikt innenfor melkesektoren”.

Med utgangspunkt i brev av 14. oktober 1998 fra TINE Norske Meierier gjorde Omsetningsrådet 19.3.1999 vedtak om endringer i nærmere bestemmelser for

markedsregulators forsyningsplikt til andre anvendelser enn konsummelk. I dette vedtaket, som ble gjort med 8 mot 7 stemmer heter det:

Omsetningsrådets nærmere bestemmelser for markedsregulators forsyningsplikt innenfor melkesektoren, punkt 2 endres til:

Til andre anvendelser enn konsummelk skal Tine Norske Meierier ekstraordinært supplere uavhengige aktører med råmelk i en periode på 3 år fra oppstartsdato. Kravet på suppleringsleveranse gjelder et kvantum som til enhver tid settes likt med det kvantum råmelk som på månedsbasis veies inn fra egne leverandører. Leveransen avgrenses i etableringsperioden til et totalt råvaregrunnlag på 35 mill innveid melk på årsbasis (dvs maksimalt 17,5 mill liter suppleringsleveranse).

Etter etableringsperioden har Tine Norske Meierier en varig suppleringsplikt som på løpende basis skal dekke differansen mellom det uavhengige selskapets prognoserte innveining fra egne leverandører den aktuelle måned, og tilsvarende tall for den høyeste månedsperiode i den tilhørende årsprognosen, dog slik at suppleringsleveransen ikke i noen periode skal overstige det kvantum som veies inn fra egne leverandører. Tine Norske Meieriers forsyningsplikt etter disse retningslinjer, skal stilles på lik linje med egne produksjonsmeierier. Disse retningslinjer har ikke tilbakevirkende kraft, slik at aktører som er i virksomhet før 01.01.1999, har krav på å bli tilført et tilsvarende kvantum som de mottok i 1998.

I møte 23.4.1999 ble vedtaket supplert med følgende vedtak:

”Det tas inn et nytt avsnitt i pkt 2 i de ”Nærmere bestemmelsene for markedsregulators mottaksplikt innenfor melkesektoren” fastsatt av Omsetningsrådet den 19. mars 1999, som lyder:

Utfyllende bestemmelser for den forholdsvis fordelingen av tilgjengelig produksjonsmelk mellom de ulike aktørene fastsettes av Arbeidsutvalget.”

Synnøve Finden ASA klager i brev av 13.4.99 fra advokatfirmaet Simonsen Musæus på Omsetningsrådets vedtak. Omsetningsrådet behandlet klagen i møte 10.6.99 der Omsetningsrådet opprettholdt sitt tidligere vedtak, og besluttet å sende saken over til Landbruksdepartementet for behandling.

Departementet fremmet saken som Kongelig resolusjon som ble vedtatt 7.1.2000. I vedtaket heter det:

”1 Nærmere bestemmesler for markedsregulators forsyningsplikt innenfor melkesektoren” pkt. 2 første ledd skal lyde.

Til andre anvendelser enn konsummelk har TINE Norske Meierier forsyningsplikt til uavhengige aktører på en slik måte at disse stilles på lik linje med egne produksjonsmeierier, men årlig oppad begrenset til 40 mill. liter melk pr. anlegg. Til aktører med større anleggskapasitet pr. 19. mars 1999 enn 40 mill. liter, settes omfanget av forsyningsplikten lik meierselskapets anleggskapasitet pr. denne dato. Det kvantum som under prisutjevningsordningens prioriteringsregler er tilgjengelig for den aktuelle anvendelse, skal fordeles mellom aktørene ut fra råvarebehov basert på realistiske prognoser for salg og markedsandeler.

- 2 *I samsvar med pkt. 1 i vedtaket her, fastsettes TINE Norske Meieriers forsyningsplikt til Synnøve Finden ASAs anlegg i Alvdal til 65 mill liter årlig leveranse av melk”*

I premissen for vedtaket fastslår departementet at Omsetningsrådet har kompetanse til å fastsette bestemmelser om forsyningsplikt (s. 11). De konkluderer med at selve saksbehandlingen i sekretariatet tilfredsstillende kravene til utredningsplikt, og at saken var tilstrekkelig opplyst før vedtak ble gjort (ss. 12-13). De kritiserer Omsetningsrådet for måten flertallsvedtaket begrunnes, men uten at de mener det har hatt noen betydning for selve avgjørelsen (s.13).

Ifølge departementet kan det ikke reises tvil om at habilitetsreglene er tilfredsstillende og viser i denne sammenheng til protokollen fra Omsetningsrådets møte 10.6.99.

Det departementet legger til grunn for vedtaket er samfunnsinteressene knyttet til spørsmål om konkurranseforhold og markedsregulering i melkesektoren. For å gjøre det mulig for nye aktører å produsere melk til andre anvendelser enn konsummelk, mener departementet at det ikke kan stilles krav om egne leverandører, spesielt innenfor dagens kvotesystem. Disse er derfor avhengige av å få tilføring av råstoff fra markedsregulator ut fra prognoser og innmeldte behov. Dette tilsvarer forholdene innen flere andre sektorer. Når det gjelder størrelsen på det kvantum som markedsregulator har plikt til å levere, mener departementet at endringsvedtaket i Omsetningsrådet 19.3.99 representerer en betydelig endring fra prinsippet om ubegrenset forsyningsplikt. Dette er etter departementet sin mening en sterk innskrenkning.

Samtidig som departementet ønsker å sikre økt konkurranse, ønsker de ikke en situasjon der markedsregulator skal bli påført en konkurransemessig ulempe. Departementet mener at ubegrenset forsyningsplikt vil kunne gi uakseptable omstillingskostnader. Dette er knyttet til den totale kapasitet som er bygd opp i regi av TINE-selskapene, og den desentraliserte struktur som eksisterer. Departementet mener at almene landbrukspolitiske målsettinger tilsier at omstillinger i en overgangsperiode må skje innen rammer som er rimelige for markedsregulator. Departementet konkluderer derfor med at det må foretas en kvantumsmessig begrensning av leveringsplikten.

For å fastsette denne legger de den gjennomsnittlige størrelsen for norske ystereier til grunn. Sammene med en forventet strukturutvikling velger departementet å fastsette mengden som markedsregulator kan pålegges å levere til uavhengige aktører for andre anvendelser enn konsummelk, til 40 mill. liter melk pr. anlegg pr. år. Samtidig gjør departementet unntak for det nye anlegget til Synnøve Finden ASA i Alvdal, der de legger til grunn at dette anlegget er planlagt og dimensjonert med utgangspunkt i de bestemmelsene som gjaldt før endringsvedtaket i Omsetningsrådet 19.3.99.

Departementet mener at det bør skje en løpende vurdering av bestemmelsene utfra en faktisk utvikling i meieristrukturen.

Omsetningsrådet tar departementet sitt vedtak til etterretning

Vedtaket pkt. 1 berører de nærmere bestemmelsene og foreslås tatt inn som en endring av disse. Pkt. 2 er et enkeltvedtak som ikke berører bestemmelsene.

Sekretariatet vil vurdere om det er behov for å endre de utfyllende bestemmelsene for forsyningsplikten.

Vedtak:

Med hjemmel i Retningslinjer for bevilgninger til reguleringstiltak innenfor melkesektoren, art XI og til Kongelig resolusjon av 7.1.2000 gjør Omsetningsrådet følgende vedtak:

I. NÆRMERE BESTEMMELSER FOR MARKEDSREGULATOR FORSYNINGSPLIKT INNENFOR MELKESEKTOREN

Fastsatt av Omsetningsrådet 22. april 1997, med hjemmel i artikkel XI i Retningslinjer for bevilgninger til reguleringstiltak innenfor melkesektoren, og med virkning fom. 1. juli 1997. Sist endret 20. mars 2000.

Norske Meierier har som markedsregulator følgende forsyningsplikt på råmelk til uavhengige meieriselskaper som er aktører under ordningen med prisutjevning i Markedsordningen for melk:

1. Til konsummelk-anvendelse

Ved etablering av et anlegg for konsummelktapping eller produksjon av andre flytende melkeprodukter skal Norske Meierier ekstraordinært supplere en uavhengig aktør med råmelk i en periode på 3 år fra oppstartdato. Kravet på suppleringsleveranse gjelder et kvantum som til enhver tid settes likt med det kvantum råmelk som på månedsbasis veies inn fra egne leverandører.

Leveransen avgrenses i etableringsperioden til et totalt råvaregrunnlag på 15

mill. liter innveid melk på årsbasis (dvs. maksimalt 7,5 mill. liter suppleringsleveranse).

Etter etableringsperioden har Norske Meierier en varig suppleringsplikt som på løpende basis skal dekke differansen mellom det uavhengige konsummelk-anleggets prognoserte innveiging fra egne leverandører den aktuelle måned, og tilsvarende tall for den høyeste månedsperioden i den tilhørende årsprognosen, dog slik at suppleringsleveransen ikke i noen periode skal overstige det kvantum som veies inn fra egne leverandører.

2. Til andre anvendelser

Til andre anvendelser enn konsummelk har Norske Meierier forsyningsplikt til uavhengige aktører på en slik måte at disse stilles på lik linje med egne produksjonsmeierier, men årlig oppad begrenset til 40 mill. liter melk pr. anlegg. Til aktører med større anleggskapasitet pr. 19 mars 1999 enn 40 mill. liter, settes omfanget av forsyningsplikten lik meieriselskapets anleggskapasitet pr. denne dato. Det kvantum som under prisutjevningsordningens prioriteringsregler er tilgjengelig for den aktuelle anvendelse, skal fordeles mellom aktørene ut fra råvarebehov basert på realistiske prognoser for salg og markedsandeler.

Utfyllende bestemmelser for den forholdsvis fordeling av tilgjengelig produksjonsmelk mellom de ulike aktører fastsettes av Arbeidsutvalget.

3. Periodisering

De aktuelle suppleringskvanta må bestilles fra Norske Meierier minimum 1 uke forut for første leveringsdato, på grunnlag av den prognose som aktøren på det tidspunkt har lagt frem for Omsetningsrådets sekretariat i forbindelse med prisutjevningen under Markedsordningen for melk.

4. Priser og vilkår

Leveranser av råmelk under forsyningsplikten skal skje til den pris som Omsetningsrådets sekretariat har fastsatt som forsyningspris med utgangspunkt i veid netto råvareverdi under prisutjevningsordningen, tillagt de overføringskostnader mv. som Norske Meierier i den forbindelse har adgang til å belaste mottaker.

5. Kvalitet og kontroll

Nødvendige utfyllende bestemmelser tilknyttet kvalitetskrav og kontrollopplegg for forsyningsplikten skal godkjennes av Arbeidsutvalget etter framlegg fra Norske Meierier.

6. Sanksjoner

Ved betydelige avvik mellom faktisk egenmelkgrunnlag og det prognosegrunnlag som er lagt til grunn for praktisering av forsyningsplikten, kan Omsetningsrådets sekretariat frata aktøren retten til suppleringsleveranse i en etterfølgende månedsperiode. Ved gjentagne slike avvik kan Omsetningsrådet utelukke aktøren fra forsyningsplikten for en lengre periode.

- II.** Forsyningsplikten til Synnøve Finden ASAs anlegg i Alvdal fastsettes til 65 mill. liter årlig leveranse av melk.

10. MARKEDSREGULERING I MELKESEKTOREN - ENDRING AV NÆRMERE BESTEMMELSER FOR MARKEDSREGULATOR MOTTAKSPLIKT INNENFOR MELKESEKTOREN

Bakgrunn

Saken ble utsendt til møtet 18.1.2000, men ble utsatt etter forslag fra sekretariatet.

Ny markedsordning for melk trådte i kraft 1.7.97. Til denne ordningen ble det vedtatt ”Retningslinjer for bevilgninger til reguleringstiltak innenfor melke-sektoren”. Videre ble det i Omsetningsrådet 13.5.97 med hjemmel i artikkel XI i retningslinjene vedtatt ”Nærmere bestemmelser for markedsregulators mottaksplikt innenfor melkesektoren”.

Med brev av 17.2.99 fra Gausdalmeieriet AS og brev av 8.4.99 fra advokatfirmaet Thallhaug & Co Ans klaget Gausdalmeieriet AS på bl.a. mottakspliktsbestemmelsene i Markedsordningen for melk.

Omsetningsrådet behandlet klagen i møte 10.6.99 der det med 14 mot 1 stemme ble fattet følgende vedtak:

Omsetningsrådet avviser Gausdalsmeieriet AS sin klage av 8. april 1999 på bestemmelser om markedsreguleringen innenfor melkesektoren og fastsettelse av omsetningsavgift, og sender klagen over til Landbruksdepartementet for behandling. En evaluering av nærmere bestemmelse for mottaksplikt i melkesektoren vil Omsetningsrådet komme tilbake til i første halvår år 2000.

Evalueringen planlegges lagt fram for AU i mai, og for rådet i juni.

Departementets vedtak

Departementet sitt vedtak i klagen bekjentgjøres i brev til advokatfirmaet Thallhaug & Co og i faks til Omsetningsrådets sekretariat den 14.12. I vedtaket heter det:

- 1 Gausdalmeieriets klage på Omsetningsrådets sekretariats fastsetting av utjevningsavgift på konsummelk tas ikke til følge.
- 2 *Gausdalmeieriets klage på praktiseringen av markedsregulators mottaksplikt innenfor markedsreguleringen i melkesektoren tas delvis til følge. Det kan i medhold av Omsetningsrådets "Nærmere bestemmelser for mottaksplikten" av 13.5.97 pkt 1 annet avsnitt, første setning ikke stilles krav om at markedsregulators egne tankbiler skal benyttes ved oppsamling av melk fra uavhengige leverandører dersom den aktuelle leveransen for øvrig tilfredsstillende vilkårene i mottakspliktbestemmelsenes pkt. 1 første avsnitt.*

Ubehandlet melk solgt fra meieriet til ethvert TINE-selskap i perioden fra 1. juli 1997 og frem til datoen for vedtaket her, regnes som levert innenfor "Nærmere bestemmelser for mottaksplikten" av 13.5.97, og skal ut fra dette prissettes i samsvar med disse bestemmelser pkt. 1 annet avsnitt, andre setning.

Sekretariatet hadde møte med departementet 5.1.2000 for å avklare nærmere begrunnelsen for, og konsekvensene av vedtaket.

Den delen av vedtaket som vedrører markedsreguleringen og mottaksplikten (pkt 2 i vedtaket) omfatter to forhold:

- a) Inntransport av melk fra Gausdalmeieriet AS sine leverandører.
- b) Prissetting av ubehandlet melk som er levert fra Gausdalmeieriet AS til markedsregulator i perioden fram til vedtaket i Landbruksdepartementet, og hvem som er økonomisk ansvarlig for tilgodehavende.

Innstillingen videre omhandler pkt a). Pkt b) kommer vi tilbake til som egen sak så raskt som mulig.

Henting av melk fra uavhengige aktører

De nærmere bestemmelsene stiller krav til at innmelding av overskuddsmelk skal skje 8 dager i forkant og at mottaksperioden minimum skal være på 4 uker for at

markedsregulators mottaksplikt skal være gjeldende. Det stilles her også krav til at markedsregulator skal ha ansvaret for oppsamlingen av råmelken.

Markedsregulators ansvar for oppsamlingen bidrar til å gi den enkelte melkeprodusent sikkerhet for avsetning av sine leveranser uavhengig av den økonomiske situasjonen som mottaker måtte være i. I tillegg bidrar det til å oppnå en kostnadseffektiv inntransport ved å unngå parallelle inntransportruter, og det sikrer full kontroll med at denne melken er ubehandlet og direkte inntransportert. Synliggjøring av at markedsregulator må tre inn for å sikre melkeprodusentene leveringen av melk var også en del av grunnlaget for denne regelen.

Departementet slutter seg i hovedsak til Omsetningsrådets generelle betraktninger om mottaksplikt i melkesektoren og har ikke innsigelser mot regelen om 8 dagers varslings og minimum 4 ukers levering. De har heller ikke innsigelser mot hovedprinsippet om at markedsreguleringen har som formål å være et sikkerhetsnett ovenfor den enkelte primærprodusent og skal gi produsentene sikkerhet for leveranser uavhengig av hvilken avsetningskanal de velger.

Departementet har i sin begrunnelse for vedtaket lagt til grunn (side 11) ”...at det nærmest er umulig å få egne melkeprodusenter til Gausdalmeieriet dersom produsenten fortsatt skal oppleve at melken hentes av samvirkemeieriene.”

I begrunnelsene for vedtaket sies det også (side 12) at ”...Landbruksdepartementet slutter seg i hovedsak til Omsetningsrådets generelle betraktninger om mottaksplikt i melkesektoren”, men sier videre at ”...krav om at markedsregulator selv må hente melken i sine egne biler, mener departementet imidlertid at dette har en ”konkurransesvridende” effekt som gjør at mottaksplikten i realiteten blir begrenset i urimelig grad.”

Sekretariatet tar LD’s brev på dette punktet til etterretning. Det er derfor nødvendig å presisere hvordan ansvaret skal praktiseres, og sekretariatet vil derfor foreslå at første setning, 2. avsnitt, pkt 1 blir erstattet av:

Transport av melk etter disse reglene skal skje mest mulig direkte og uten å være innom noen av anleggene til det uavhengige selskapet. Oppsamling og inntransport skal skje etter minst samme standard som benyttes av det aktuelle TINE-selskap. TINE Norske Meierier overtar denne oppsamlingen dersom det uavhengige selskapet ikke er i stand til å gjennomføre denne i samsvar med disse forutsetningene.

Det har i noen situasjoner vært reist spørsmål om hvem som har foretatt innkreving av omsetningsavgiften. Dette gjøres av det selskapet som foretar oppgjøret til den enkelte leverandør.

Vedtaket:

Med hjemmel i Retningslinjer for bevilgninger til reguleringstiltak innenfor melkesektoren, art XI og til Landbruksdepartementets faks av 14.12.1999 vedtar Omsetningsrådet følgende:

NÆRMERE BESTEMMELSER FOR MARKEDSREGULATOR MOTTAKSPLIKT INNENFOR MELKESEKTOREN

Fastsatt av Omsetningsrådet 13. mai 1997, med hjemmel i artikkel XI i Retningslinjer for bevilgninger til reguleringstiltak innenfor melkesektoren, og med virkning fom. 1. juli 1997. Sist endret 20. mars 2000

1. Vedrørende mottak av råmelk, gårds- og seterost, fjell- og gårdssmør samt fløte.

Dersom det hos et uavhengig meieriselskap med egne leverandører oppstår situasjoner hvor det er behov for at markedsregulator mottar råmelk fra vedkommendes leverandører, må innmelding skje senest 8 dager før oppsamling skal foretas, og oppsamling må skje i minimum en periode på 4 uker. Innmelding av volum og periode skal skje samlet fra det uavhengige meieriet direkte til TINE Norske Meierier.

Transport av melk etter disse reglene skal skje mest mulig direkte og uten å være innom noen av anleggene til det uavhengige selskapet. Oppsamling og inntransport skal skje etter minst samme standard som benyttes av det aktuelle TINE-selskap. TINE Norske Meierier overtar denne oppsamlingen dersom det uavhengige selskapet ikke er i stand til å gjennomføre denne i samsvar med disse forutsetningene.

Oppgjør skal skje direkte til den enkelte leverandør fra det selskap i meierisamvirket som mottar melken, og til den pris samvirkeselskapet benytter overfor egne leverandører i den aktuelle tidsperioden. Leverandører tilknyttet uavhengige meierier vil ikke ha krav på eventuell etterbetaling fra meierisamvirket for deres leveranse under mottaksplikten.

2. Vedrørende mottak av smør eller melkefett i form av fløte.

Mottaksplikten gjelder kun uavhengige meieriselskaper som er aktører under ordningen med prisutjevning i Markedsordningen for melk.

Ved eventuell avtale om leveranser av melkefett i andre former enn smør fra slike aktører avgjør TINE Norske Meierier i hvilken form dette skal skje (fløte eller bearbeidet produkt) basert på månedlige prognoser fra den enkelte aktør. Prognosen samordnes med prognoseinnmelding til Omsetningsrådets sekretariat under ordningen med prisutjevning.

Innmelding av aktuelt volum skal skje til TINE Norske Meierier senest en uke før leveranse.

Oppgjør for leveransen skjer direkte mellom TINE Norske Meierier og den enkelte aktør.

Nødvendige utfyllende bestemmelser tilknyttet varespesifikasjon, kvalitetskrav og emballasje skal godkjennes av Arbeidsutvalget etter framlegg fra TINE Norske Meierier.

11. SKJØNSMESSIG FASTSETJING AV AVGIFTER PÅ DIREKTESAL AV EGG FOR 1998

I samsvar med §§ 5 og 6 i forskrift om innkrevjing av omsetningsavgift og overproduksjonsavgift, skal produsentar som sel egg til andre enn godkjende eggpakkeri betale omsetningsavgift ein gong i året med utgangspunkt i innsendt oppgåve over samla omsetning.

I § 8 i omsetningslova står det blant anna følgjande:

”Kan det ikkje etter dei oppgåvane og andre opplysningar som ligg fyre, fastsetjast sikkert kor stor avgiftssummen er, skal Omsetningsrådet etter sitt skyn fastsetja summen med endeleg verknad.”

I følgje det ovannemnde kan Omsetningsrådet etter skjønn fastsetje omsetningsavgifta for dei produsentane som ikkje returnerer tilsendt produsentoppgåve, eller produsentar som oppgir for lågt direktesal i forhold til estimert produksjon.

Nedanfor følgjer oversikt over omsetningsavgift som er kravd inn på direktesal av egg i perioden 1990 – 1998. Tala for 1998 er noko usikre.

år	kvantum, kg	innkravd avgift, kr
1990	3 669 728	4 461 238
1991	3 712 977	5 755 114
1992	3 251 834	5 040 342
1993	3 287 470	5 095 578
1994	2 755 189	3 857 264
1995	2 776 806	3 887 528
1996	2 977 984	3 127 794
1997	3 223 434	2 094 370
1998	3 082 582	1 849 549

Vi har i seinare tid hatt problem med datasystemet som blir nytta i arbeidet med registrering og handsaming av data i samband med avgiftsinnkrevjing på egg. Dette har ført til at innstilling om skjønnsmessig fastsetjing av avgifter for 1998 er svært

forseinka. Normalt vil skjønnsmessig fastsetjing skje i oktober/november året etter avgiftsåret. Forseinkinga skal likevel ikkje ha redusert kvaliteten på arbeidet.

Av i alt 3 572 eggprodusentar som fekk tilsendt produsentoppgåve for 1998, er 330 produsentar som har fylt ut og returnert produsentoppgåva spurde om å kome med nærare opplysningar om bakgrunnen for eit avvik. 110 produsentar som ikkje har returnert oppgåva har òg fått brev om avvik.

Satsen for omsetningsavgift på egg var i 1998 på 60 øre pr. kg, medan forsknings- og næringsmiddelavgifta var på 13,5 øre pr. kg.

For avgiftsåret 1998 blir det totalt lagt fram 83 saker for skjønnsmessig fastsetjing av avgifter (omsetningsavgift og forsknings- og næringsmiddelavgift) for direktesal av egg. Til saman utgjer dette eit kvantum på om lag 437 000 kg egg, som tilsvarar eit avgiftsbeløp på om lag kr. 321 000. Produsentane er på førehand skriftleg informert om storleiken på avgiftsbeløpet som Omsetningsrådet kan kome til å fastsetje ved skjønn.

Den skjønnsmessige fastsetjinga byggjer på følgjande grunnlagsmateriale:

- søknad om produksjonstilskott i jordbruket
- leveransar av egg til godkjende eggpakkeri
- direktesal av egg oppgitt i produsentoppgåva for 1998
- opphaldsperiodar i eggproduksjonen
- eventuelle andre opplysningar frå produsentane som er relevante i samband med redusert resultat i eggproduksjonen
- andre opplysningar frå eggpakkeri

For utrekning av estimert eggproduksjon i 1998 har vi nytta følgjande tal for årleg produksjon per høne:

16 kg	frittgåande høner i besetningar på under 1 000 dyr
17 kg	frittgåande høner i besetningar på over 1 000 dyr
17 kg	burhøns i besetningar på under 1 000 dyr
18 kg	burhøns i besetningar på over 1 000 dyr

Erfaringar frå tidlegare år viser at einskilde eggprodusentar vil kome med nye opplysningar som gir grunnlag for å oppheve den skjønnsmessige fastsetjinga av omsetningsavgifta på direktesal av egg. Sekretariatet vil fremje eiga sak med forslag til Arbeidsutvalet om fullmakt for sekretariatet til på visse vilkår å gjere om skjønn fastsett av Omsetningsrådet.

Vedtak:

Med heimel i § 8 i omsetningslova, og § 5 i forskrift om innkrevjing av omsetningsavgift og overproduksjonsavgift fastset Omsetningsrådet følgjande avgift for eit skjønnsmessig utrekna direktesal av egg i 1998 for dei 83 produsentane

nedanfor:

0104003520	Hans Torer Mamen	kr.	4789
0105024939	Bjørn Karlsen	kr.	705
0105042287	Oddvar Minge	kr.	556
0106025729	Rolf Emil Mikkelsen	kr.	1857
0106031750	Ragnar Jørgensen	kr.	10693
0106043565	Klaus H. Olsen	kr.	425
0137087615	Hans Sandem	kr.	4101
0214007023	Thorleif Løken	kr.	22175
0215005554	Anne-Karine Brekke Sneis	kr.	363
0216002311	Ole Kristian Pedersen	kr.	232
0220002125	John Erik Solberg	kr.	272
0226100535	Arve Østvold	kr.	5721
0231104118	Morten Hansen	kr.	300
0237048251	Kari Ramstad	kr.	394
0412208456	Jørgen Haakenaasen	kr.	1484
0417100153	Knut Amundrud	kr.	300
0425203510	Synnøve Holterud	kr.	674
0501003057	Bjarne Strandheim	kr.	1900
0519122162	Arne Eggen	kr.	300
0519202212	Torgeir Rundsveen	kr.	10263
0528001373	Tom Arild Trogstad	kr.	5772
0604225235	Halvor Hotvedt	kr.	512
0626003818	Torbjørn Gravdal	kr.	15517
0628001422	Erik Jr. Cappelen	kr.	8836
0701112526	Per Sigmund Stenseth	kr.	674
0702107251	Torleif Kittilsland	kr.	799
0702107251	Torleif Kittilsland	kr.	425
0831073747	Jonny Lyseggen Aketun	kr.	269
0904436516	Oddvar Bjørkås	kr.	275
0906058623	Arne Kjell Røed	kr.	6593
0937015055	Olav Lauvland	kr.	313
1004205231	Alf S Birkeland	kr.	1467
1004300628	Sverre Stølen	kr.	300
1018016160	Odd Benestad	kr.	9056
1029013255	Isak Koveland	kr.	207
1032246645	Gro Hovden	kr.	300
1101050266	Kjetil Vatnamot	kr.	3036
1102000310	Trygve K Stangeland	kr.	5395
1111017032	Sigve Nesvåg	kr.	319
1119084364	Gabriel Risa	kr.	425
1120070014	John Goa	kr.	4432
1122007238	Olaus Kyllingstad	kr.	1796
1127010153	Knut Gunnlei Rygg	kr.	5603
1129002752	Svein Rettedal	kr.	1733
1134029527	Olai Jr. Sildelid	kr.	207
1141005932	Rolf Roda	kr.	986
1141011922	Birger Bøe	kr.	8071
1141014025	Arne Meling	kr.	1934
1144002464	Bård Pedersen	kr.	3839
1146067390	Hildegunn Hervik Flengstad	kr.	22378
1154060634	Gustav Wannberg	kr.	11429
1227007919	Lars Johs Øvsthus	kr.	2516

1235016357	Bjørg Sofie Otnem	kr.	2419
1244032452	Svein Blænes	kr.	238
1246002024	Jostein D. Vågenes	kr.	886
1253054298	Arne Mæstad	kr.	1048
1264044536	Reidar Egon Krossøy	kr.	288
1401026412	Jarl Steinar Veiesund	kr.	244
1411021965	Ove Bertel Underthun	kr.	633
1426051544	Ellen Marie Fladhammer	kr.	892
1441038351	Ole Brandal	kr.	11117
1520284033	Kari Viddal	kr.	238
1539428076	Sigrun Vik	kr.	300
1543011215	Bjørn Hammervold	kr.	1889
1551111261	Oluf Magne Gaustad	kr.	1803
1569085150	Anders O Vihals	kr.	518
1613407236	Per Johan Kverndal	kr.	1173
1617899941	Geir Roger Sæther	kr.	2450
1627706250	Kjartan Kothe-Næss	kr.	238
1634457053	Joar Grønset	kr.	2502
1648720553	Knut Solberg	kr.	18026
1653911857	Nils Karl Kulbrandstad	kr.	7326
1664239637	Johnny Lien	kr.	1484
1702103381	Liv Oddny Didriksen	kr.	1546
1717164758	Kasper Dahlstrøm	kr.	300
1724813165	Tor Bremseth	kr.	300
1743709816	Inge Godejord	kr.	3229
1813072921	Ole-Natvig Tilrum	kr.	550
1820035812	Oddvar Brastad	kr.	2503
1822044218	Magne Forsmo	kr.	316
1827024157	Frode Sørvoll	kr.	238
1902086634	Hilde Ovesen	kr.	923

Møtet blei avslutta kl. 1400.